

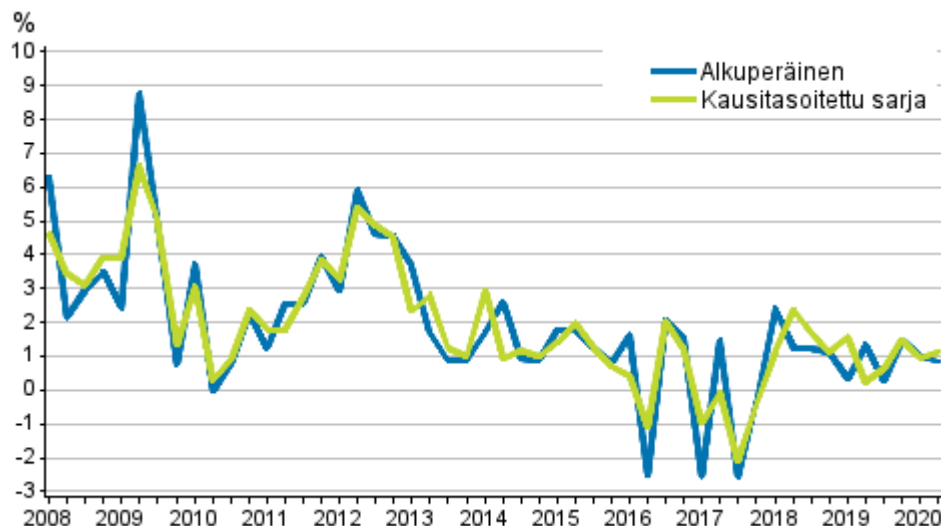
Työvoimakustannusindeksi

2020, 2. vuosineljännes

Yksityisen sektorin tehdyn työtunnin kustannus nousi huhti-kesäkuussa 0,8 prosenttia edellisvuodesta

Tilastokeskuksen mukaan yksityisen sektorin työvoimakustannukset nousivat vuoden 2020 huhti-kesäkuussa 0,8 prosenttia verrattuna edellisvuoden vastaavaan ajankohtaan. Kausitasoitettut työvoimakustannukset nousivat vuoden 2020 huhti-kesäkuussa 1,1 prosenttia vuodentakaisesta. Vuoden 2020 toisella neljänneksellä työpäiviä oli 60 eli saman verran kuin vuoden 2019 vastaavana ajankohtana.

Työvoimakustannusten vuosimuutos yksityisellä sektorilla edellisen vuoden vastaavasta neljänneksestä

Yksityisellä sektorilla työvoimakustannukset ilman kertaluonteisia palkkaeriä, kuten tulospalkkioita, nousivat 0,5 prosenttia vuoden 2020 huhti-kesäkuussa edellisen vuoden vastaavasta neljänneksestä. Samalla ajanjaksolla ansiotasoindeksi nousi yksityisellä sektorilla 1,6 prosenttia.

Valtiosektorilla tehdyn työtunnin kustannukset nousivat vuoden 2020 huhti-kesäkuussa 5,2 prosenttia verrattuna edellisvuoden vastaavaan ajankohtaan. Ilman kertaluonteisia palkkaeriä kustannukset nousivat 1,2 prosenttia. Kausitasoitettut työvoimakustannukset nousivat 4,7 prosenttia. Samalla neljänneksellä ansiotasoindeksi nousi valtiolla 1,1 prosenttia.

Kuntasektorilla tehdyn työtunnin kustannukset nousivat 3,4 prosenttia vuoden 2020 huhti-kesäkuussa verrattuna edellisvuoden vastaavaan ajankohtaan. Ilman kertaluonteisia palkkaeriä kustannukset nousivat 1,2 prosenttia. Kausitasoitettujen työvoimakustannukset nousivat 2,9 prosenttia. Samalla ajanjaksolla ansiotasoindeksi nousi kuntasektorilla 1,2 prosenttia.

Yksityisellä sektorilla tehdyn työtunnin kustannusten nousu johtuu pääosin siitä, että tehtyjen tuntien lukumäärä on laskenut enemmän kuin ennakonpidätyksen alaiset palkat. 1.5.2020 alkanut työnantajan TyEL-maksujen alennus hillitsi kuitenkin kustannusten nousua yksityisellä sektorilla. Valtio- ja kuntasektorilla kilpailukykysovimuksen mukaisen lomarahaleikkauksen päätyminen vaikutti merkittävästi kustannusten kasvuun. Kuntasektorilla kertaluonteisia palkkaeriä kasvattaa myös lomarahojen maksuajankohdan muuttuminen joissakin kunnissa ja kuntayhtymissä.

Työvoimakustannusten vuosimuutos toimialan (TOL 2008) ja sektorin mukaan, 2. vuosineljännes 2020

Koodi	Toimiala/Sektori	Työvoimakustannukset, vuosimuutos		
		Työvoimakustannukset	Työvoimakustannukset, ilman kertaluonteisia palkkaeriä	Työvoimakustannukset, kausitasoitettut
B-S	Yhteensä, yksityinen sektori	0,8	0,5	1,1
B-E	Teollisuus	-0,9	-0,8	0,4
F	Rakentaminen	0,3	0,4	0,4
G-N	Yritystalouden palvelualat	2,8	2,1	2,8
J-R	Valtio	5,2	1,2	4,7
D-S	Kunta	3,4	1,2	2,9

Toimialoittaiset muutokset

Tehdyn työtunnin kustannus nousi rakentamisen toimialalla (F) 0,3 prosenttia ja yritystalouden palvelualoilla (G-N) 2,8 prosenttia huhti-kesäkuussa 2020 verrattuna edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan. Teollisuuden toimialoilla (B-E) kustannus laski 0,9 prosenttia.

Teollisuuden toimialoista tehdyn tunnin kustannukset nousivat vuoden 2020 toisella neljänneksellä elintarviketeollisuudessa 2,9 prosenttia ja kemianteollisuudessa 1,9 prosenttia. Metsäteollisuudessa kustannukset laskivat 3,6 prosenttia ja metalliteollisuudessa 2,7 prosenttia. Palvelualoilla suurin tehdyn tunnin kustannusten nousu, 5,1 prosenttia, oli rahoitus- ja vakuutustoiminnan alalla. Informaation ja viestinnän alalla kustannukset laskivat 1,4 prosenttia.

Kausitasoitettu tehdyn työtunnin kustannus nousi rakentamisen toimialalla (F) 0,4 prosenttia, yritystalouden palvelualoilla (G-N) 2,8 prosenttia ja koko teollisuudessa (B-E) 0,4 prosenttia huhti-kesäkuussa 2020 verrattuna edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan.

Teollisuuden toimialoista kausitasoitettu tehdyn työtunnin kustannus nousi elintarviketeollisuudessa 3,3 prosenttia ja kemianteollisuudessa 2,3 prosenttia. Metsäteollisuudessa kausitasoitettujen kustannukset laskivat 1,2 prosenttia ja metalliteollisuudessa 2,2 prosenttia huhti-kesäkuussa 2020 edellisvuoden vastaavasta ajankohdasta. Yritystalouden palvelualoista kausitasoitettujen kustannukset nousivat rahoitus- ja vakuutustoiminnan alalla 3,5 prosenttia. Informaation ja viestinnän alalla oli 1,1 prosentin lasku kausitasoitetuissa kustannuksissa.

Työvoimakustannusindeksi mittaa tehdyn työtunnin työvoimakustannusten muutosta

Työvoimakustannusindeksi mittaa työvoimakustannusten muutosta tehtyä työtuntia kohti. Tehdyllä työajalla tarkoitetaan sitä työaikaa, jolloin palkansaaja on tehnyt varsinaisia työtehtäviään. Tehty työaika sisältää sunnuntai- ja ylityötunnit, muttei palkallisen vapaan tunteja, kuten vuosilomien, arkipyhien tai palkallisen sairauspoissaoloajan tunteja.

Indeksissä ei ole vakioitu työtunteja tai henkilöstön rakennetta. Tehdyn työtunnin kustannus lasketaan suoraan jokaisen neljänneksen toimialakohtaisen ennakonpidätyksen alaisen palkan ja sosiaalivakuutusmaksujen suhteesta tehtyihin työtunteihin. Keskimääräisten työvoimakustannusten muutokseen vaikuttavat säännöllisten ansioiden muutokset, tulospalkkiot ja muut kertaluonteiset palkkaerät, sosiaalivakuutusmaksut sekä muutokset tehtyjen työtuntien määrässä ja työvoiman rakenteessa.

Työvoimakustannusindeksin laskennan palkkasummapainot perustuvat vuoden 2019 ensimmäisestä neljänneksestä alkaen tulorekisteriin. Tulorekisteristä saatuja palkkasummia käytetään tiedonantajien ilmoittamien tunti- ja palkkatietojen korottamiseen toimialaluokituksen kirjaintasolle.

Sisällys

Taulukot

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Työvoimakustannukset, työvoimakustannusindeksi 2016=100.....	5
Liitetaulukko 2. Työvoimakustannukset, prosenttimuutoksia, työvoimakustannusindeksi 2016=100.....	5
Liitetaulukko 3. Työvoimakustannukset ilman kertaluonteisia palkkaeriä, työvoimakustannusindeksi 2016=100.....	6
Liitetaulukko 4. Työvoimakustannukset ilman kertaluonteisia palkkaeriä, prosenttimuutoksia, työvoimakustannusindeksi 2016=100.....	7
Liitetaulukko 5. Kausitasoitettu työvoimakustannusindeksi 2016=100.....	8
Liitetaulukko 6. Kausitasoitettut työvoimakustannukset, prosenttimuutoksia, työvoimakustannusindeksi 2016=100.9	
Liitetaulukko 7. Toimiala 2008.....	9
Tietojen tarkentuminen.....	10
Laatuseloste: Työvoimakustannusindeksi.....	11

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Työvoimakustannukset, työvoimakustannusindeksi 2016=100

		2018/2	2018/3	2018/4	Koko vuosi 2018	2019/1*	2019/2*	2019/3*	2019/4*	Koko vuosi 2019*	2020/1*	2020/2*
Toimialakoodi	Toimiala											
B-S	Yhteensä, yksityinen sektori	108,6	102,3	92,0	100,5	99,6	110,0	102,6	93,3	101,4	100,6	110,9
B-E	Koko teollisuus	107,5	101,7	88,6	99,2	97,3	110,2	102,5	90,1	100,0	100,0	109,2
C	Teollisuus	107,8	101,5	88,6	99,2	96,8	110,4	102,1	90,0	99,8	99,7	109,2
10, 11	Elintarviketeollisuus	116,1	107,8	94,4	105,3	103,3	112,6	111,3	95,4	105,7	105,3	115,8
16, 17	Metsäteollisuus	117,5	100,3	87,1	101,4	98,9	119,9	99,3	88,4	101,6	102,5	115,6
19-22	Kemianteollisuus	113,2	102,4	89,0	101,0	103,4	114,4	104,6	91,1	103,4	106,8	116,6
24-30	Metalliteollisuus	101,0	99,2	85,5	95,7	93,0	106,0	99,0	87,4	96,4	95,8	103,1
F	Rakentaminen	107,6	104,9	94,7	101,6	102,1	107,6	107,4	94,6	102,9	102,0	107,9
G-N	Yritystalouden palvelut	109,9	102,7	93,3	101,6	101,3	110,4	102,2	94,7	102,2	101,7	113,5
G	Kauppa	112,8	106,1	95,7	104,6	105,5	115,2	104,9	96,0	105,4	103,3	119,0
H	Kuljetus ja varastointi	107,8	104,8	92,3	100,8	96,7	108,8	105,1	96,4	101,8	97,1	111,8
J	Informaatio ja viestintä	110,1	104,3	89,3	100,9	99,4	109,3	101,5	91,7	100,5	100,1	107,7
K	Rahoitus- ja vakuutus toiminta	114,6	88,9	91,3	98,5	98,6	118,9	92,8	93,2	100,9	100,9	124,9
Valtio, J-R	Yhteensä	108,1	98,9	92,3	97,5	91,7	110,6	101,3	92,6	99,0	92,2	116,3
Kunta, D-S	Yhteensä	100,0	112,2	90,4	97,7	92,9	104,6	113,2	92,5	100,8	92,7	108,2

*Ennakkotieto

Liitetaulukko 2. Työvoimakustannukset, prosenttimuutoksia, työvoimakustannusindeksi 2016=100

		2018/2	2018/3	2018/4	Muutos 2018/2017	2019/1*	2019/2*	2019/3*	2019/4*	Muutos 2019/2018*	2020/1*	2020/2*
Toimialakoodi	Toimiala											
B-S	Yhteensä, yksityinen sektori	1,3	1,3	1,1	1,5	0,3	1,3	0,3	1,5	0,8	1,0	0,8
B-E	Koko teollisuus	0,1	1,3	1,7	1,2	-1,8	2,5	0,7	1,6	0,8	2,8	-0,9
C	Teollisuus	-0,1	1,1	1,7	1,1	-2,2	2,5	0,6	1,6	0,6	3,0	-1,1
10, 11	Elintarviketeollisuus	3,8	1,9	1,9	2,3	0,4	-3,0	3,3	1,1	0,3	2,0	2,9
16, 17	Metsäteollisuus	2,4	1,7	1,3	2,4	-2,0	2,1	-0,9	1,5	0,2	3,6	-3,6
19-22	Kemianteollisuus	1,9	1,8	1,3	0,8	4,1	1,1	2,1	2,3	2,4	3,3	1,9
24-30	Metalliteollisuus	-2,6	0,0	1,1	0,0	-4,0	4,9	-0,1	2,1	0,7	2,9	-2,7
F	Rakentaminen	1,9	3,5	4,3	3,1	2,9	0,0	2,4	-0,1	1,3	-0,1	0,3
G-N	Yritystalouden palvelut	1,4	0,8	0,1	1,3	0,7	0,5	-0,5	1,5	0,5	0,4	2,8
G	Kauppa	1,4	2,7	2,2	2,0	1,5	2,2	-1,1	0,4	0,8	-2,0	3,2
H	Kuljetus ja varastointi	1,7	2,4	0,3	2,6	-1,5	0,9	0,4	4,4	1,0	0,4	2,8
J	Informaatio ja viestintä	2,5	-3,0	-5,2	-0,6	-0,6	-0,8	-2,7	2,8	-0,5	0,7	-1,4
K	Rahoitus- ja vakuutus toiminta	-2,3	-2,9	0,7	-0,1	-0,4	3,8	4,4	2,1	2,5	2,3	5,1

		2018/2	2018/3	2018/4	Muutos 2018/ 2017	2019/1*	2019/2*	2019/3*	2019/4*	Muutos 2019/ 2018*	2020/1*	2020/2*
Valtio, J-R	Yhteensä	-1,3	0,2	5,7	1,4	1,1	2,3	2,4	0,3	1,6	0,5	5,2
Kunta, D-S	Yhteensä	-0,9	0,8	1,3	0,3	5,4	4,6	0,9	2,4	3,2	-0,2	3,4

* Ennakkotieto

Liitetaulukko 3. Työvoimakustannukset ilman kertaluonteisia palkkaeriä, työvoimakustannusindeksi 2016=100

		2018/2	2018/3	2018/4	Koko vuosi 2018	2019/1*	2019/2*	2019/3*	2019/4*	Koko vuosi 2019*	2020/1*	2020/2*
Toimialakoodi	Toimiala											
B-S	Yhteensä, yksityinen sektori	103,2	103,9	95,9	100,5	100,1	104,4	104,2	97,1	101,4	100,5	104,9
B-E	Koko teollisuus	103,2	105,2	94,2	100,3	98,5	105,4	106,0	95,6	101,4	100,7	104,6
C	Teollisuus	103,5	105,2	94,2	100,4	98,4	105,7	105,9	95,7	101,4	100,6	104,6
10, 11	Elintarviketeollisuus	110,1	107,7	97,9	104,4	103,6	109,2	111,3	99,1	105,8	104,0	110,2
16, 17	Metsäteollisuus	107,8	104,2	92,3	101,2	99,4	109,8	102,9	93,3	101,4	103,4	106,5
19-22	Kemianteollisuus	104,4	106,0	94,1	100,4	99,3	106,2	108,2	97,1	102,7	102,8	106,5
24-30	Metalliteollisuus	100,1	104,5	92,4	98,7	97,1	103,0	104,5	94,0	99,7	98,7	101,7
F	Rakentaminen	103,5	104,3	96,7	100,9	102,2	103,9	106,4	96,9	102,4	102,9	104,3
G-N	Yritystalouden palvelut	103,5	104,2	96,9	101,1	101,0	104,0	103,7	97,8	101,6	100,6	106,1
G	Kauppa	106,8	109,3	99,6	104,3	103,5	107,7	108,4	99,7	104,8	102,6	110,7
H	Kuljetus ja varastointi	103,7	103,2	95,1	100,4	98,5	104,7	103,7	97,9	101,2	98,4	106,3
J	Informaatio ja viestintä	101,4	104,7	94,1	99,9	97,9	101,1	102,3	95,3	99,1	97,8	99,8
K	Rahoitus- ja vakuutus toiminta	101,9	94,7	97,3	98,5	102,2	106,7	98,2	99,6	101,7	103,1	110,1
Valtio, J-R	Yhteensä	101,5	102,6	95,8	98,4	95,2	103,8	105,1	96,3	100,1	95,4	105,1
Kunta, D-S	Yhteensä	99,4	109,8	93,5	98,4	94,4	104,1	110,9	95,7	101,3	95,4	105,3

*Ennakkotieto

Liitetaulukko 4. Työvoimakustannukset ilman kertaluonteisia palkkaeriä, prosenttimuutoksia, työvoimakustannusindeksi 2016=100

		2018/2	2018/3	2018/4	Muutos 2018/ 2017	2019/1*	2019/2*	2019/3*	2019/4*	Muutos 2019/ 2018*	2020/1*	2020/2*
Toimialakoodi	Toimiala											
B-S	Yhteensä, yksityinen sektori	1,5	1,5	1,5	1,7	1,1	1,2	0,3	1,2	0,9	0,4	0,5
B-E	Koko teollisuus	0,5	1,2	1,7	1,2	-0,1	2,2	0,8	1,5	1,1	2,2	-0,8
C	Teollisuus	0,3	1,2	1,7	1,1	-0,3	2,1	0,7	1,5	1,0	2,3	-1,0
10, 11	Elintarviketeollisuus	3,6	1,9	1,8	2,0	1,6	-0,8	3,4	1,2	1,3	0,4	0,9
16, 17	Metsäteollisuus	0,9	1,5	2,0	1,9	-1,2	1,9	-1,3	1,1	0,1	4,1	-3,0
19-22	Kemianteollisuus	2,1	1,6	1,1	1,3	2,3	1,7	2,1	3,2	2,3	3,4	0,2
24-30	Metalliteollisuus	-1,2	0,4	1,1	0,3	-0,8	3,0	0,0	1,8	1,0	1,6	-1,3
F	Rakentaminen	2,0	4,2	4,5	3,2	3,0	0,4	2,1	0,2	1,4	0,6	0,4
G-N	Yritystalouden palvelut	1,7	1,3	1,1	1,6	1,1	0,4	-0,5	0,9	0,5	-0,4	2,1
G	Kauppa	2,8	2,8	2,6	2,4	1,7	0,8	-0,8	0,2	0,4	-0,8	2,8
H	Kuljetus ja varastointi	1,8	1,9	0,3	2,3	-1,1	1,0	0,4	3,0	0,8	-0,1	1,5
J	Informaatio ja viestintä	2,3	-0,6	-0,5	1,0	-1,3	-0,3	-2,3	1,3	-0,7	-0,1	-1,2
K	Rahoitus- ja vakuutustoiminta	-1,6	-2,1	1,0	0,1	2,2	4,7	3,7	2,4	3,2	0,9	3,2
Valtio, J-R	Yhteensä	-1,3	0,2	5,4	1,4	1,6	2,3	2,4	0,5	1,7	0,2	1,2
Kunta, D-S	Yhteensä	-1,3	0,6	1,0	0,1	3,9	4,7	1,0	2,3	2,9	1,0	1,2

*Ennakkotieto

Liitetaulukko 5. Kausitasoitettu työvoimakustannusindeksi 2016=100

		2018/2*	2018/3*	2018/4*	Koko vuosi 2018*	2019/1*	2019/2*	2019/3*	2019/4*	Koko vuosi 2019*	2020/1*	2020/2*
Toimialakoodi	Toimiala											
B-S	Yhteensä, yksityinen sektori	101,2	100,7	100,9	100,7	101,5	101,5	101,3	102,4	101,7	102,5	102,6
B-E	Koko teollisuus	99,6	99,5	99,8	99,4	99,5	100,5	100,5	100,8	100,4	101,4	100,9
C	Teollisuus	99,5	99,4	99,6	99,3	99,2	100,4	100,3	100,7	100,2	101,2	100,7
10, 11	Elintarviketeollisuus	107,3	104,6	105,7	105,3	104,3	104,1	107,9	107,0	105,8	106,5	107,6
16, 17	Metsäteollisuus	102,1	101,9	101,4	101,6	100,8	102,7	102,0	102,6	102,0	103,0	101,5
19-22	Kemianteollisuus	101,6	101,9	102,7	101,6	103,0	103,8	104,4	105,0	104,1	106,0	106,2
24-30	Metalliteollisuus	96,2	95,3	95,9	95,9	94,9	98,4	95,7	97,8	96,7	97,6	96,2
F	Rakentaminen	101,6	101,8	103,1	101,8	103,0	102,6	103,8	103,3	103,2	103,1	103,1
G-N	Yritystalouden palvelut	101,9	102,0	101,8	101,8	102,8	101,8	102,0	103,3	102,5	103,3	104,6
G	Kauppa	104,1	105,3	105,3	104,7	106,0	106,5	104,2	105,9	105,7	103,9	110,3
H	Kuljetus ja varastointi	100,3	100,6	100,2	101,0	101,6	101,4	101,2	104,6	102,2	102,0	104,5
J	Informaatio ja viestintä	102,1	100,7	99,8	101,0	101,1	101,5	98,2	102,7	100,9	101,8	100,4
K	Rahoitus- ja vakuutus toiminta	98,2	98,1	99,8	99,0	100,4	101,1	102,3	102,6	101,6	103,5	104,7
Valtio, J-R	Yhteensä	96,1	97,1	100,1	97,7	99,1	98,1	99,6	100,4	99,3	99,9	102,7
Kunta, D-S	Yhteensä	97,3	99,0	99,8	98,3	102,0	101,3	100,7	102,2	101,5	102,2	104,2

*Ennakkotieto

Liitetaulukko 6. Kausitasoitettut työvoimakustannukset, prosenttimuutoksia, työvoimakustannusindeksi 2016=100

		2018/2*	2018/3*	2018/4*	Muutos 2018/ 2017*	2019/1*	2019/2*	2019/3*	2019/4*	Muutos 2019/ 2018*	2020/1*	2020/2*
Toimialakoodi	Toimiala											
B-S	Yhteensä, yksityinen sektori	2,4	1,7	1,1	1,6	1,6	0,2	0,6	1,5	1,0	1,0	1,1
B-E	Koko teollisuus	1,0	1,9	1,5	1,1	0,8	0,9	1,1	1,1	1,0	1,8	0,4
C	Teollisuus	0,8	1,8	1,3	0,9	0,5	0,8	1,0	1,0	0,8	2,0	0,3
10, 11	Elintarviketeollisuus	3,8	1,8	1,9	2,3	0,7	-2,9	3,2	1,2	0,5	2,1	3,3
16, 17	Metsäteollisuus	3,2	2,1	1,4	2,4	-0,3	0,6	0,0	1,2	0,4	2,2	-1,2
19-22	Kemianteollisuus	0,8	1,7	2,2	1,3	2,9	2,1	2,4	2,3	2,4	2,9	2,3
24-30	Metalliteollisuus	-0,6	0,7	0,9	0,1	-1,6	2,4	0,4	1,9	0,8	2,9	-2,2
F	Rakentaminen	2,0	3,2	4,7	3,1	2,6	1,0	1,9	0,1	1,4	0,1	0,4
G-N	Yritystalouden palvelut	2,0	1,2	0,2	1,4	1,3	-0,1	0,0	1,5	0,7	0,5	2,8
G	Kauppa	1,5	2,8	2,3	2,1	1,7	2,3	-1,0	0,6	0,9	-2,0	3,6
H	Kuljetus ja varastointi	1,8	2,7	0,3	2,7	-1,3	1,1	0,7	4,4	1,2	0,4	3,1
J	Informaatio ja viestintä	2,6	-2,9	-5,2	-0,7	-0,4	-0,6	-2,5	2,9	-0,2	0,7	-1,1
K	Rahoitus- ja vakuutustoiminta	-1,0	-1,6	0,1	-0,1	0,4	3,0	4,3	2,8	2,6	3,1	3,5
Valtio, J-R	Yhteensä	-0,9	0,5	5,1	1,5	1,6	2,1	2,6	0,2	1,6	0,9	4,7
Kunta, D-S	Yhteensä	-0,8	1,8	1,6	0,7	5,1	4,0	1,7	2,4	3,3	0,3	2,9

*Ennakkotieto

Liitetaulukko 7. Toimiala 2008

Toimiala	Koodi
Kaivostoiminta	B
Teollisuus	C
Sähkö-, kaasu- ja lämpöhuolto, jäähdytysliiketoiminta	D
Vesihuolto, viemäri ja jätevesihuolto	E
Rakentaminen	F
Kauppa	G
Kuljetus ja varastointi	H
Majoitus- ja ravitsemistoiminta	I
Informaatio ja viestintä	J
Rahoitus- ja vakuutustoiminta	K
Kiinteistöalan toiminta	L
Ammatillinen tekninen ja tieteellinen toimintak	M
Hallinto- ja tukipalvelut	N
Julkinen hallinto ja maanpuolustus; pakollinen sosiaalivakuutus	O
Koulutus	P
Terveys- ja sosiaalipalvelut	Q
Taiteet, viihde ja virkistys	R
Muu palvelutoiminta	S

Tietojen tarkentuminen

Tilaston tiedot ovat tarkentuneet alla olevan taulukon mukaisesti. Lisätietoja tietojen tarkentumisesta on laatuselosteen kohdassa 3.

Työvoimakustannusindeksin tarkentuminen, vuosimuutos¹⁾

Työvoimakustannusindeksi	Neljännes	Vuosimuutos, %		Tarkentuminen, %-yksikköä
		Uusin julkistus 8.9.2020	1. julkistus	
Yksityinen sektori, alkuperäinen sarja	01/2019	0,3	0,5	-0,2
	02/2019	1,3	1,4	-0,1
	03/2019	0,3	0,2	0,1
	04/2019	1,5	1,4	0,1
	01/2020	1,0	1,0	0,0
Valtio, alkuperäinen sarja	01/2019	1,1	1,1	0,0
	02/2019	2,3	2,3	0,0
	03/2019	2,4	2,4	0,0
	04/2019	0,3	0,3	0,0
	01/2020	0,5	0,5	0,0
Kunta-ala, alkuperäinen sarja	01/2019	5,4	5,7	-0,3
	02/2019	4,6	4,3	0,3
	03/2019	0,9	0,6	0,3
	04/2019	2,4	2,3	0,1
	01/2020	-0,2	-0,2	0,0

1) 1. julkistus viittaa ajankohtaan, jolloin viiteajankohdan tieto on ensimmäisen kerran julkaistu. Tarkentuminen kuvaa ensimmäisen ja tuoreimman julkaisun vuosimuutosprosenttien erotusta. Tarkentuminen on laskettu pyöristetyistä luvuista.

Kausitasoitettun työvoimakustannusindeksin tarkentuminen, vuosimuutos

Työvoimakustannusindeksi	Neljännes	Vuosimuutos, %		Tarkentuminen, %-yksikköä
		Uusin julkistus 8.9.2020	1. julkistus	
Yksityinen sektori, kausitasoitettu sarja	01/2019	1,6	1,8	-0,2
	02/2019	0,2	0,3	-0,1
	03/2019	0,6	0,5	0,1
	04/2019	1,5	1,5	0,0
	01/2020	1,0	1,0	0,0
Valtio, kausitasoitettu sarja	01/2019	1,6	3,1	-1,5
	02/2019	2,1	2,5	-0,4
	03/2019	2,6	2,4	0,2
	04/2019	0,2	0,2	0,0
	01/2020	0,9	0,5	0,4
Kunta-ala, kausitasoitettu sarja	01/2019	5,1	4,2	0,9
	02/2019	4,0	4,3	-0,3
	03/2019	1,7	1,9	-0,2
	04/2019	2,4	2,3	0,1
	01/2020	0,3	0,0	0,3

Laatuseloste: Työvoimakustannusindeksi

1 Tilastotietojen relevanssi

Työvoimakustannusindeksi mittaa tehdyn työtunnin keskimääräisten työvoimakustannusten neljännesvuosittaista muutosta. Tilasto kattaa lähes koko yksityisen ja julkisen sektorin. Tilaston ulkopuolelle jäävät maa-, metsä- ja kalatalous.

Työvoimakustannusindeksi sisältää varsinaisen työvoimakustannusindeksin lisäksi kolme sitä täydentävää indeksiä: palkkakustannusindeksin, sosiaalikulukustannusindeksin sekä työvoimakustannusindeksin ilman kertaluonteisia ja satunnaisia kustannuseriä.

Palkkakustannusindeksi kattaa kaikki ennakonperintälain 13 §:n mukaisesti maksetut ennakonpidätyksen alaiset palkat ja palkkiot. Indeksillä kattaa siis myös luontoiseduista ja optiojärjestelmistä aiheutuvat kustannukset. Sosiaalikulukustannusindeksi kattaa kaikki työnantajan lakisääteiset ja vapaaehtoiset sosiaalivakuutusmaksut. Niiden muutosta mitataan tariffien perusteella. Siten maksuajankohta tai mahdolliset maksujen palautukset eivät vaikuta sosiaalikulukustannusindeksin kehitykseen.

Kertaluonteisiin ja satunnaisiin kustannuseriin luetaan kaikki ne palkkaerät, jotka eivät sisälly jokaiselta palkanmaksujaksolta maksettavaan ansioon. Näitä eriä ovat tyypillisesti mm. tulospalkkiot, lomarahat, lomakorvaus, tuntipalkkaisten muut kuin tehdyn työajan ansioon sisältyvät palvelusvuosisisäiset, optioista aiheutuvat kustannukset sekä aiemmilta palkanmaksujaksolta takautuvasti maksetut sopimuskorotukset. Kertaluonteisiin kustannuseriin kuuluvat myös työsuhteen päättymiseen liittyvät palkat (irtisanomisajan palkka ilman työvelvoitetta ja irtisanomiskorvaus).

Työvoimakustannusindeksi on kehitetty Euroopan Unionin toimeksiannosta osana koko yhteisön kattavaa hanketta. Työvoimakustannusindeksin laadinnasta on säädetty Euroopan Parlamentin ja Neuvoston asetuksella N:o 450/2003 sekä siihen liittyvällä Komission toimeenpanoasetuksella N:o 1216/2003. Tämän asetuksen muuttamisesta sen kattamien toimialojen osalta on säädetty Komission asetuksella 224/2007.

2 Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Tilaston perustiedot on kerätty vuodesta 2007 lähtien yksityisen sektorin osalta runsaat 2000 yritystä koskevalla otoksella. Valtiolta on saatu perustiedot koko valtiota koskien vuodesta 2007 lähtien. Kuntasektorilla tiedot on kerätty vuosina 2008–2010 pääkaupunkiseudun kunnista ja vuonna 2011 suurimmista, yli 50 000 asukkaan kunnista sekä suurimmista kuntayhtymistä. Vuoden 2012 alusta tietoja on kerätty myös satunnaisotoksella valituista alle 50 000 asukkaan kunnista. Otoksessa on yhteensä yli 100 kuntaa ja kuntayhtymää.

Kuntasektorin indeksisarjat on laskettu koko kuntasektorin aineistosta vuoden 2015 1. neljänneksen julkaisusta lähtien, jolloin myös indeksin perusvuosi vaihdettiin (uusi perusvuosi oli vuosi 2012). Tätä aiemmin julkaistut indeksisarjat laskettiin suurimpien kuntien ja kuntayhtymien aineistosta, pois lukien pääosa koulutusalan. Kuntasektorin indeksisarjan ensimmäisiin vuosiin kohdistuu epävarmuutta aineiston vähyden vuoksi. Tämä tulee ottaa huomioon tietoja käytettäessä. Indeksisarjan alkuvuosiin (2008–2011) on viety tasokorjaukset laajentuneen aineiston perusteella lasketuista neljänneksittäisistä kustannustasojen suhteista. Näin koko kuntasektoria kuvaavan aineiston neljänneksittäinen vaihtelu ja taso on korjattu sarjan alkuvuosiin, jotta aineiston laajeneminen vuosina 2011 ja 2012 ei vaikuttaisi indeksin mittaamaan kustannuskehitykseen.

Yksityisellä sektorilla työvoimakustannusindeksin perustietojen keruussa on käytössä kolme lomaketta: teollisuus-, palvelu- ja koulutusalan lomake. Kuntasektorilla perustietojen keruussa on käytössä kaksi lomaketta: koulutuslomake ja julkisen sektorin peruslomake muille toimialoille. Ottamalla tiedustelussa huomioon alakohtaiset erot on pyritty turvaamaan tiedonantajien vastauksedellytykset. Tuotantoprosessiin liittyvin käsittelysäännöin on vastaavasti turvattu eri aloja koskevien tietojen vertailukelpoisuus. Tiedustelu koskee palkatun henkilökunnan ja työtuntien määrää, palkkakustannuksia sekä sosiaalivakuutusmaksujen tariffia.

Tiedustelu koskee yrityksen, kunnan tai kuntayhtymän koko palkattua henkilökuntaa. Otoksehikko on muodostettu Tilastokeskuksen yritysrekisteristä. Yksityiseltä sektorilta kehikoon on yleisesti valittu vähintään 30 henkilöä työllistävät yritykset. Kuitenkin pienyritysvaltaisilla toimialoilla (rakentaminen (F), kauppa (G), majoitus- ja ravitsemistoiminta (I), kiinteistöala (L), ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta (M) sekä hallinto- ja tukipalvelut (N) otoksehikkoon on valittu kaikki vähintään 20 henkilöä työllistävät yritykset. Kunnista otoksehikkoon on valittu yli 5 000 asukkaan kunnat ja kuntayhtymistä terveys- ja sosiaalipalvelujen sekä koulutusalan kuntayhtymät.

Yksityisen sektorin, valtion ja kuntasektorin indeksisarjat julkaistaan alkuperäisten sarjojen lisäksi myös kausitasoitettuina. Kausitasoitus tehdään Tramo/Seats -menetelmällä, jolla estimoidaan ja poistetaan sarjoista työpäivien määrien muutosten ja säännöllisen, vuodesta toiseen toistuvan kausivaihtelun vaikutus aikasarjasta.

Indeksin laskentamenetelmää tarkistettiin estimoinnin ja toimialan määrityksen osalta vuodesta 2009 lähtien vuoden 2012 toisen neljänneksen julkistuksen yhteydessä. Estimointi on perustunut siitä lähtien kunkin neljänneksen palkkasumma- ja palkkasummiin. Tätä aiemmissa julkaisuissa estimointi perustui yritysrekisterin palkkasumatietoihin. Yritysten toimialat kiinnitettiin tässä yhteydessä niin, että yrityskohtainen toimiala pysyy samana indeksilaskennassa yritysrekisterin mukaisista toimialamuutoksista huolimatta. Vuoden 2019 ensimmäisestä neljänneksestä lähtien palkkasumat saadaan tulorekisteristä, joka on kansallinen sähköinen tietokanta. Se sisältää kattavat palkka-, eläke- ja etuustiedot yksilötasolla. Verohallinnon Tulorekisteriyksikkö ylläpitää tulorekisteriä ja toimii vastuuviranomaisena

3 Tietojen tarkkuus ja luotettavuus

Tehdyn työtunnin kustannusta mitattaessa on noudatettu EU:n säädöksen vaatimuksia. Tavoitteena on ollut, että koko otoksesta johdetun kustannusestimaatin suhteellinen keskivirhe olisi noin yksi prosentti. Missään toimialaositteessa suhteellinen keskivirhe ei saisi nousta yli viiden prosentin.

Valtion osalta perustietoja on vuosien 2008 ja 2009 osalta editoitu vastaamaan vuoden 2010 työajankäyttöä. Tarkistusten perusteella aineistoon tehdään myös yksittäisiä korjauksia virastokohtaisesti. Yksityisen sektorin ja kuntasektorin tiedonantajien toimittamia tietoja on editoitu ja täydennetty yksittäisissä tapauksissa tiedonantajilta kerättyjen lisätietojen perusteella.

Työvoimakustannusindeksin tiedot tarkentuvat pääosin kolmesta syystä. Ensinnäkin tilaston laadinnassa käytettävät mikrotason aineistot saattavat tarkentua tai ne saadaan käyttöön vasta ensimmäisen julkistuksen jälkeen. Toiseksi tiedot saattavat tarkentua tilaston laadinnassa käytettyjen menetelmien parannuksen myötä. Kolmanneksi kausitasoitettujen sarjojen viimeiset, osittain ennusteisiin perustuvat havainnot tarkentuvat uusien havaintojen myötä. Lisäksi sarjojen lyhydestä johtuen kausitasoitusmallit ja sitä kautta kausitasoitettujen sarjat tarkentuvat uusien havaintojen myötä. Nämä tekijät tulee ottaa huomioon tietoja käytettäessä.

Tietojen tarkentuminen ulottuu normaalisti viimeisen kahden vuoden ajalta julkaistuihin lukuihin. Menetelmällisten tai muiden suurten muutosten yhteydessä indeksin pistelukuja saatetaan tarkistaa myös pidemmältä ajanjaksolta. Työvoimakustannusindeksin perusvuosi vaihdettiin vuoden 2015 1. neljänneksen julkaisuun. Uusi perusvuosi oli vuosi 2012. Tässä yhteydessä kuntasektorin indeksin laskenta uudistettiin käsittämään koko kuntasektorin aineisto. Aiemmin julkaistut sarjat laskettiin suurimpien kuntien ja kuntayhtymien tiedoista. Tämän vuoksi kuntasektorin indeksisarjat tarkentuivat koko aikasarjan ajalta. Työvoimakustannusindeksin perusvuosi vaihdettiin jälleen vuoden 2019 1. neljänneksen julkaisuun. Uusi perusvuosi on vuosi 2016.

4 Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Työvoimakustannusindeksi julkaistaan Tilastokeskuksen internet-sivuilla neljä kertaa vuodessa noin 70 päivää neljänneksen päättymisestä. Työvoimakustannusindeksin tulokset julkaistaan ennakkollisina ja uusia indeksejä voidaan tarvittaessa tarkentaa.

5 Tietojen saatavuus ja selkeys

Työvoimakustannusindeksin tiedot julkaistaan Tilastokeskuksen maksuttomilla internet-sivuilla.

6 Tilastojen vertailukelpoisuus

Työvoimakustannusindeksi tehdään EU:n määrittelemiä käsitteitä ja luokituksia noudattaen. EU:n asetuksessa määritellyjä käsitteitä on käytetty vuodesta 1996 lähtien. Kuitenkin sekä tilaston tuotantomenetelmän että toimialaluokituksen uudistaminen vuodesta 2009 vaikeuttavat tämän tilaston vertaamista aikaisempiin.

Työvoimakustannustilasto ja työvoimakustannusindeksi perustuvat samoihin käsitteisiin ja määritelmiin. Vuodesta 2008 lähtien työvoimakustannusindeksin ja työvoimakustannustilaston otokset on koordinoitu siten, että indeksin otos muodostaa pääosan työvoimakustannustilaston otoksesta.

Tilastokeskuksen julkaisema ansiotasoindeksi mittaa säännölliseltä työajalta saadun ansion muutosta. Se perustuu lähinnä vuoden viimeistä neljännestä koskevaan palkkatilastoon. Ansiotasoindeksin ja työvoimakustannusindeksin muutos saattaa poiketa mm. työvoimakustannusindeksin kattavammasta kustannuskäsitteestä, työajan käytön muutoksista, indeksien erilaisista laskentamenetelmistä sekä satunnaisten tai kertaluonteisten kustannuserien erilaisesta kirjaamistavasta johtuen.

Eurostat julkaisee työvoimakustannusindeksiä neljännesvuosittain omilla internet-sivuillaan. Eurostatin julkaisemat tiedot kattavat Suomen osalta myös valtion ja kuntasektorin. Kansallisessa indeksissä sarjat on eroteltu sektoreittain. Maiden väliset erot tilaston laadintamenetelmässä saattavat vaikuttaa eri maita koskevien indeksien vertailukelpoisuuteen.

7 Tilastojen yhtenäisyys

Työvoimakustannustilasto ja työvoimakustannusindeksi perustuvat samoihin käsitteisiin ja määritelmiin. Vuodesta 2008 lähtien työvoimakustannusindeksi ja työvoimakustannustilasto on koordinoitu siten, että indeksin otos muodostaa pääosan työvoimakustannustilaston otoksesta.

Lisätietoja

Pekka Haapala 029 551 3460

Tanja Jumisko 029 551 3695

Katri Lepikkö 029 551 3233

Tuomas Lahti 029 551 3299

Matti Lahdenmäki 029 551 3690

Vastaava tilastojohtaja:

Hannele Orjala

tvkindeksi@tilastokeskus.fi

www.tilastokeskus.fi

Lähde: Palkat ja työvoimakustannukset, Tilastokeskus

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute

Tietopalvelu ja viestintä, Tilastokeskus
puh. 029 551 2220
www.tilastokeskus.fi

Julkaisutilaukset, Edita Publishing Oy
puh. 020 450 05
asiakaspalvelu.publishing@edita.fi
www.editapublishing.fi

ISSN 1796-0479
= Suomen virallinen tilasto
ISSN 1798-3568 (pdf)